

**UITTREKSEL UIT HET REGISTER VAN DE BERAADSLAGINGEN VAN DE GEMEENTERAAD
VAN DE STAD TIENEN
ZITTING VAN DONDERDAG 25 JANUARI 2024**

Lucia Dewolfs, Voorzitter
Katrien Partyka, Burgemeester
Bram Delvaux, Gijsbrecht Huts, Eddy Poffé, Liesbeth Vanderloock, Ine Tombeur,
Schepenen

Aanwezig: Joël Dereze, Christophe Hendrickx, Rudi Hendrickx, Jos Mombaers, Dirk Smolders,
Bernard Vandereyken, Rita Vanlangendonck, Daniel Vanluyten, Tessa Peelman, Fabio
Vanderlinden, Bart Thomas, Pascale Grootjans, John Vankeijenbergh, Kris Franssens,
Ketty Vanherle, Christianne Devadder, leden
Patricia Willems, Algemeen Directeur

Verontschuldigd: Bart Maes, Karin Struyf, leden

Afwezig: Tom Roovers, Wim Bergé, Schepenen
Jean Defau, Nicky Martens, Els Moyens, Nele Daenen, leden

OPENBARE ZITTING

Vaststelling toelagereglement waardevol bouwkundig erfgoed Tienen

Toelichting

De gemeenteraad stelt een toelagereglement "Waardevol bouwkundig erfgoed Tienen" vast.

Regelgeving

- het decreet lokaal bestuur
- de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen
- de gemeenteraadsbeslissing van 30 november 2023 betreffende de vijfde aanpassing van het meerjarenplan 2020-2027 en meer bepaald actie AP4-ACT1
- de principiële goedkeuring van de erfgoedtoelage door het college van burgemeester en schepenen dd. 31 mei 2022

Feiten, context en argumentatie

Op 31 mei 2022 keurde het college van burgemeester en schepenen een eerste keer de lijst van lokaal waardevol erfgoed goed. Ook de erfgoedverordening en het toelagereglement van de erfgoedtoelage werden principieel goedgekeurd. De financiële kost voor de toelage werd vastgelegd op 50.000 euro per jaar.

In mei en juni 2023 werden de eigenaars geïnformeerd over de erfgoedlijst, erfgoedverordening en erfgoedtoelage door een brief en een informatieavond en alle opmerkingen, fouten en bezwaren konden doorgegeven worden tot 30 juni 2023. Er werden verschillende opmerkingen en adviezen geformuleerd. Op basis van deze opmerkingen werd het toelagereglement licht aangepast (zie verder bij argumentatie).

Het definitieve ontwerp van verordening werd met de nodige aanpassingen vastgesteld door het college van burgemeester en schepenen op 22 augustus 2023. Over de verordening en bijhorende lijst werd advies gevraagd aan het departement Omgeving Vlaanderen, de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant en de GECORO.

De gemeentelijke erfgoedtoelage moet gezien worden in nauwe samenhang met de stedenbouwkundig verordening erfgoed. De verordening laat toe om controle te houden over de kwaliteit van ingrepen aan ons

gebouwd erfgoed. Niet enkel de beschermde monumenten zijn immers van belang voor de stad Tienen maar ook het lokaal waardevol erfgoed.

De lokale erfgoedtoelage zorgt voor een financiële ondersteuning voor eigenaars van waardevolle gebouwen om bepaalde specifieke werken die vanuit de erfgoedverordening worden gevraagd, uit te voeren. Eigenaars die zorg dragen voor het waardevol bouwkundig erfgoed kunnen bijvoorbeeld beroep doen op een ondersteunende toelage bij werken aan kleine elementen aan de gevels en daken die zichtbaar zijn vanaf het openbaar domein. Kleine elementen zoals de verdeling van het schrijnwerk, de kroonlijst, het hekwerk zorgen voor een architecturale verfraaiing van de openbare ruimte. Indien deze elementen zouden wegvallen, verliest de stad Tienen immers een belangrijk deel van haar eigenheid en herkenbaarheid. Verwaarloosde onderdelen zullen zo ook sneller vervangen worden.

Ten opzicht van het eerste ontwerp werden volgende wijzigingen aangebracht na opmerkingen van de betrokken eigenaars en de eigen interne diensten (aanpassingen staan in het geel aangeduid in het toelagereglement):

- De werken werden verder gespecificeerd om duidelijk te maken welke werken al dan niet op een toelage kunnen beroep doen;
- Er werd een categorie toegevoegd van werken aan uitzonderlijk erfgoed waarvan het percentage wordt verhoogd tot 30% van de aanvaarde kosten (excl. BTW) en met een maximum van 6.000 euro;
- Er werden nog enkele kleine toevoegingen gedaan voor de aan te leveren documenten.

De inwerkingtreding wordt voorzien op 1 mei 2024 nadat de schorsingstermijn van de erfgoedverordening verlopen is. Een inwerkingtreding van de toelage wordt zo ongeveer gelijkgesteld met de inwerkingtreding van de erfgoedverordening.

Financiële impact

Onder AP4-ACT1/0729-00/649300/STAD is 50.000 euro per jaar beschikbaar voor de jaren 2024 tot en met 2026;

Besluit

Met 21 stemmen voor (Lucia Dewolfs, Katrien Partyka, Bram Delvaux, Gijsbrecht Huts, Eddy Poffé, Liesbeth Vanderloock, Ine Tombeur, Christophe Hendrickx, Rudi Hendrickx, Jos Mombaers, Dirk Smolders, Bernard Vandereyken, Rita Vanlangendonck, Daniel Vanluyten, Fabio Vanderlinden, Bart Thomas, Pascale Grootjans, John Vankeijenbergh, Kris Franssens, Ketty Vanherle, Christianne Devadder), 2 stemmen tegen (Joël Dereze, Tessa Peelman)

Artikel 1: Het toelagereglement waardevol bouwkundig erfgoed Tienen wordt conform het ontwerp als bijlage, vastgesteld als volgt:

Toelagereglement waardevol bouwkundig erfgoed Tienen

Artikel 1: doel

Binnen de perken van de door de gemeenteraad van de stad Tienen en de hogere overheid op de begroting goedgekeurde kredieten en overeenkomstig de bepalingen van dit reglement, wordt een toelage uitgekeerd met als doel het waardevol bouwkundig erfgoed te vrijwaren en te versterken. Met deze toelage wil de stad Tienen ondersteuning bieden bij bepaalde werken aan bouwkundig erfgoed die vanwege de voorschriften in de stedenbouwkundige verordening erfgoed een financiële meerkost kunnen betekenen voor de bouwheer.

Artikel 2: waardevol bouwkundig erfgoed

De gemeente kan een toelage toekennen voor erfgoedversterkende werken aan waardevol bouwkundig erfgoed.

Dit toelagereglement is van toepassing op alle gebouwen en constructies die behoren tot het “waardevol bouwkundig erfgoed” op grondgebied van de gemeente Tienen.

Het “waardevol bouwkundig erfgoed” bestaat uit de gebouwen, constructies en structuren die opgenomen zijn in de volgende lijsten van waardevol bouwkundig erfgoed:

- Gebouwen, constructies en structuren op de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed (Vlaamse Overheid): meest recente vaststelling;
- Gebouwen, constructies en structuren die zijn opgenomen in de lijst van lokaal waardevol erfgoed die als waardevol bouwkundig erfgoed werden erkend door de gemeenteraad en die werden gevoegd als bijlage bij de erfgoedverordening.

Dit toelagereglement is niet van toepassing op gebouwen, constructies en structuren die beschermd

werden als monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Artikel 3: begunstigden

De toelage kan toegekend worden aan de bouwheer (natuurlijke persoon/vereniging/ organisatie/...) die erfgoedversterkende werken uitvoert aan het waardevol bouwkundig erfgoed op Tiens grondgebied en er ook de kosten van draagt.

Erfgoedversterkende werken zijn werken gericht op behoud en herwaardering van de erfgoedwaarden. Ingrepen voor behoud hebben als doel de bestaande erfgoedelementen en erfgoedkenmerken te bestendigen of te vervangen naar historisch model en met historische materialen. Herwaarderen is erfgoedelementen en -kenmerken opnieuw aanbrengen of voorheen niet-zichtbare elementen vrijmaken. Deze herwaardering dient noodzakelijk te zijn vanuit de erfgoedwaarden. Erfgoedversterkende werken worden steeds uitgevoerd op maat van het erfgoed met zijn specifieke noden en context.

Artikel 4: toelage

De gemeentelijke erfgoedtoelage bedraagt 20% van de aanvaarde kosten (excl. BTW) voor de in artikel 3 en 5 voorziene werken met een maximaal van 4.000 euro.

Voor werken aan uitzonderlijk erfgoed kan het college van burgemeester en schepenen een hogere toelage toekennen tot 30% van de aanvaarde kosten (excl. BTW) voor de in artikel 3 en 5 voorziene werken met een maximaal van 6.000 euro.

Artikel 5: voorwaarden

- 1) De werken betreffen erfgoedversterkende werken (zie artikel 3).
- 2) De werken vallen onder de voorschriften opgenomen in de stedenbouwkundige verordening erfgoed van de gemeente Tienen.
- 3) De werken zijn zichtbaar vanaf het openbaar domein.
- 4) De werken betreffen geen periodieke onderhoudswerken (bijvoorbeeld het vijfjaarlijks schilderen van houten schrijnwerk, het leegmaken van de goten)
- 5) De werken worden uitgevoerd binnen een termijn van 3 jaar na bevestiging van goedkeuring van de toelage door het college van burgemeester en schepenen. Er kan eenmalig een verlenging van 1 jaar worden gevraagd aan het college van burgemeester en schepenen. Deze aanvraag tot verlenging wordt ingediend per aangetekend schrijven aan het college van burgemeester en schepenen ten laatste 6 maanden voor het verstrijken van de termijn van 3 jaar.
- 6) De toelage wordt teruggevorderd in geval van verkoop van het pand binnen de 5 jaar na uitbetaling van de toelage tenzij in geval van overmacht.
- 7) De werken hebben betrekking op het buitenschrijnwerk, gevel- of muurwerken of dakwerken en meer bepaald:
 - a. Buitenschrijnwerk:
 - i. Herstellen van de raamprofielen (het glas wordt niet betoelaagd en dient afzonderlijk vermeld te worden in de offertes)
 - ii. Aanpassing van de raamprofielen voor de plaatsing van dun dubbel glas of tochtstrips
 - iii. Voor het plaatsen van glas-in-lood in dubbel glas wordt de restauratiekost van het glas-in-lood betoelaagd; het dubbel glas zelf niet
 - iv. Plaatsen van tochtstrips, guillotinevoeg of valdorpel in een buitendeur
 - v. De raamprofielen bij de plaatsing van een achterzetraam
 - vi. Vervanging van de raam- of deurprofielen naar oorspronkelijk of historisch model met correcte oorspronkelijke of historische profilering en indeling en met historisch gepast materiaal. Kunststof wordt niet betoelaagd.
 - vii. Werken voor het behoud en/of herstel van historische deuren, poorten, kroonlijsten, erkers, loggia's, luiken, jaloezieën en persiennes. Ook de bijhorende metalen onderdelen zoals beslag, luikhouders... vallen onder deze noemer.
 - viii. Andere werken aan buitenschrijnwerk waarvan kan aangetoond worden dat deze noodzakelijk zijn voor het behoud en de versterking van de erfgoedwaarde, maar niet opgenomen zijn in bovenstaande opsomming.
 - b. Dakwerken:
 - i. Herstellen van de historische dakbedekking en waardevolle erfgoedelementen die deel uit maken van het dak, indien deze significant bijdragen aan de erfgoedwaarde van het pand (met inbegrip van demontage maar enkel bij het herplaatsen van hetzelfde herstelde element of vervanging door een identiek element)
 - ii. Vervanging van de historische dakbedekking en waardevolle erfgoedelementen die deel uitmaken van het dak, naar historisch model en met oorspronkelijke of historische materialen, indien deze significant bijdragen aan de erfgoedwaarde van het pand

- iii. Andere dakwerken aan waardevolle dakconstructies waarvan kan aangetoond worden dat deze noodzakelijk zijn voor het behoud en de versterking van de erfgoedwaarde, maar niet opgenomen zijn in bovenstaande opsomming.
- c. Gevel- of muurwerken:
 - i. Gevelreiniging volgens de voorwaarden van de bevoegde erfgoeddienst
 - ii. Steenverstevigende behandeling
 - iii. Injectie tegen opstijgend vocht indien noodzakelijk voor het behoud van de erfgoedwaarde
 - iv. Herstel van gevels (barsten en scheuren) en van natuurstenen onderdelen met behoud van oorspronkelijke materialen en afwerkingslagen
 - v. Opnieuw bepleisteren en schilderen van een historisch bepleisterde en gedecapeerde gevels
 - vi. Herstel van oorspronkelijke decoratieve elementen
 - vii. Zacht herstel van het voegwerk met behoud van oorspronkelijke materialen en afwerkingslagen
 - viii. Werken nodig voor het behoud van historische muren, hekwerk, poorten, lantaarns, tuinstructuren of -elementen met erfgoedwaarde
 - ix. Andere gevel- of muurwerken waarvan kan aangetoond worden dat deze noodzakelijk zijn voor het behoud en de versterking van de erfgoedwaarde, maar niet opgenomen zijn in bovenstaande opsomming.

Artikel 6: aanvraagprocedure

De toelage wordt aangevraagd vóór de aanvang van de werken. De werken worden pas gestart na goedkeuring van het aanvraagdossier door het college van burgemeester en schepenen.

- 1) Er kan voor eenzelfde adres slechts één aanvraag per jaar ingediend worden.
- 2) Voor dezelfde werken kan slechts éénmaal een toelage aangevraagd worden.
- 3) Het aanvraagdossier bevat de volgende stukken:
 - a. Duidelijke beschrijving van de werken
 - i. Met een beschrijving van de uitvoeringstechniek en het te gebruiken materiaal (eventueel met een technische fiche) en de precieze plaats waar de werken zullen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld planmatig weergegeven)
 - ii. Met voldoende en duidelijk fotomateriaal
 - b. Een cultuurhistorisch profiel met een beschrijving van de erfgoedelementen en erfgoedkenmerken en een beschrijving van de geplande werken en de impact ervan op de aanwezige erfgoedwaarden en -elementen en op het straatbeeld
 - c. Een offerte:
 - i. Opgesplitst per kostenpost
 - ii. Met aanduiding van een prijs excl. BTW (het BTW-deel is niet betoelaagbaar en zal niet in aanmerking genomen worden voor het berekenen van de toelage)
 - iii. Met duidelijke aanduiding voor welke posten een toelage wordt aangevraagd
 - d. Vermoedelijke uitvoeringsdatum van de werken
 - e. Als een omgevingsvergunning nodig is: bewijs dat deze goedgekeurd of in behandeling is
 - f. Bij rechtspersonen zoals ondernemingen en vzw's:
 - i. Laatst goedgekeurde en neergelegde jaarrekening (niet ouder dan N-1) met daarop vermeld: datum van goedkeuring door de Algemene Vergadering en datum van neerlegging
 - ii. Financieel verslag (een onderdeel van het verslag van de Algemene Vergadering waarop de jaarrekening werd goedgekeurd): dit is het verslag over financiële toestand en het beheer en omvat:
 1. De goedkeuring van de jaarrekening: beslissing m.b.t. de financiële toestand
 2. Beslissing m.b.t. de kwijting van de bestuurders en commissaris
 3. Goedkeuring van het budget van het volgende jaar
 - iii. Verslag van de commissaris (revisor)
 - g. Voor verenigingen van mede-eigenaars:
 - i. Laatst goedgekeurde afrekening (niet ouder dan N-1)
 - ii. Het verslag met betrekking tot de goedkeuring van de afrekening
 - iii. Verslag van de laatste algemene vergadering of de vergadering waarin er goedkeuring werd gegeven voor de werken (indien van toepassing)
 - h. In geval van buitenschrijnwerk:
 - i. Detailtekeningen van de indeling en van de profielen, zowel van de bestaande als van de nieuwe toestand
 - ii. Een opsplitsing in de kostenraming tussen de kosten voor het schrijnwerk zelf en het glas
 - i. In geval van andere werken:
 - i. Een duidelijke weergave van de werken (bijvoorbeeld metselwerkverbanden)
 - j. In het geval van uitzonderlijke werken (verhoogde toelage)
 - i. Motivatie van de uitzonderlijke erfgoedwaarde van het erfgoed of erfgoedonderdeel voor de stad Tienen
- 4) De aanvraag voor de toelage dient digitaal ingediend te worden via de website van de stad Tienen.
- 5) Wanneer je zelf geen online aanvraag kan doen, maak je een afspraak met de erfgoeddienst van de

stad.

6) De aanvraag is slechts ontvankelijk indien het aanvraagdossier volledig is.

Artikel 7: beoordeling van de aanvraag

De aanvraag ondergaat volgende procedure:

- 1) Het college van burgemeester en schepenen toetst, na advies van de bevoegde erfgoeddienst, elke aanvraag aan de toepassingsvoorwaarden van het reglement.
- 2) Het college van burgemeester en schepenen kan bijkomende informatie opvragen of een plaatsbezoek (laten) afleggen.
- 3) Het college van burgemeester en schepenen oordeelt of de motivatie van uitzonderlijk erfgoedwaarde aanvaard kan worden en vraagt hierbij advies aan de bevoegde erfgoeddienst.
- 4) De aanvraag wordt slechts goedgekeurd onder voorbehoud van voldoende budget dat werd goedgekeurd in de begroting van de gemeente.
- 5) De aanvragen worden behandeld in de volgorde van indiening op jaarbasis.

Artikel 8: uitbetaling toelage

- 1) De uitbetaling van de toelage dient te worden aangevraagd binnen een termijn van 6 maanden na uitvoering van de werken op de website van de stad Tienen.
- 2) Wanneer je zelf geen online aanvraag kan doen, maak je een afspraak met de erfgoeddienst van de stad.
- 3) De uitbetalingsaanvraag bevat volgende stukken:
 - a. Gedetailleerde facturen die maximaal 5 jaar oud zijn op het moment dat je de aanvraag doet met de vermelding of het gaat over facturen van aannemers of facturen van aankoop van materiaal door aanvrager zelf. Daarmee bewijs je dat je kosten maakte. Bij globale facturen moet je ook de offerte toevoegen.
 - b. Minimaal 1 of meerdere foto's van de uitgevoerde werken.
 - c. Indien nodig kan het college van burgemeester en schepenen bijkomende informatie opvragen of een plaatsbezoek (laten) afleggen.
- 4) De toelage wordt uitbetaald na controle van de uitbetalingsaanvraag en de ingediende verantwoordingstukken.
- 5) Het bedrag van de toegekende toelage wordt overgeschreven op de door de aanvrager opgegeven post-of bankrekeningnummer.

Artikel 9: verantwoordingsprocedure

- 1) Het verlenen van de toelage gebeurt overeenkomstig de wet van 14 november 1983 houdende controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen.
- 2) De toelage wordt aangewend voor het doel waarvoor ze werd toegekend, namelijk het uitvoeren van erfgoedversterkende werken aan waardevol erfgoed op Tiens grondgebied.
- 3) De begunstigde geeft aan de gemeente Tienen toegang tot de infrastructuur en inzage in alle relevante stukken om ter plaatse de correcte aanwending van de toegekende toelage te kunnen controleren.

Artikel 10: sancties

- 1) De toelage wordt voorwaardelijk toegekend.
- 2) Het college van burgemeester en schepenen kan de onder paragraaf 3 vermelde sancties opleggen indien de aanvrager:
 - a. één of meerdere bepalingen van dit reglement niet naleeft;
 - b. onjuiste of onvolledige gegevens aan de gemeente Tienen meedeelt.
- 3) De volgende sancties kunnen afzonderlijk of cumulatief worden uitgevaardigd:
 - a. de gehele of gedeeltelijke terugvordering van de uitbetaalde toelage;
 - b. de stopzetting van de procedure tot uitbetaling van de toegekende toelages;
 - c. de uitsluiting van de toelage-aanvrager voor verdere subsidiëring in het kader van dit reglement.

Artikel 11: privacy en gegevensverwerking

- 1) Het verlenen van de toelage gebeurt overeenkomstig de privacyverklaring van de stad Tienen (<https://www.tienen.be/privacyverklaring>)

Artikel 12: inwerkingtreding

- 1) Dit reglement treedt in werking vanaf 1 mei 2024.

Aldus gedaan in zitting met bovenvermelde datum.

De Algemeen Directeur,
(get.) Patricia Willems

De Voorzitter,
(get.) Lucia Dewolfs

Voor éénsluïdend afschrift,
Tienen, 26 januari 2024

Algemeen Directeur,
Patricia Willems

Voorzitter,
Lucia Dewolfs